

MEVZUAT SİRKÜLERİ

Sirkülerin Serisi : 2024 – 045

Sirkülerin Tarihi : 30.12.2024

Sirkülerin Konusu: *Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 330) Hak.*

30.12.2024 tarihinde konusu, 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler üzerinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 15 ve 30 uncu maddeleri uyarınca gelir ve kurumlar vergilerine mahsuben tevkifat yapılmasına ilişkin açıklamalar olan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 330) yayınlanmıştır.

Yeminli Mali Müşavir
Muzaffer SAMANCI

Ek _____ : Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 330) Tam Metni

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 330)

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç ve Kapsam

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun;

- 4 üncü maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde,
- 33 ve 34 üncü maddeleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 ve 30 uncu maddelerinde, yapılan düzenlemelere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler üzerinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 15 ve 30 uncu maddeleri uyarınca gelir ve kurumlar vergilerine mahsuben tevkifat yapılmasına ilişkin açıklamalar bu Tebliğin kapsamını oluşturmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Ticaret Kapsamında Yapılan Ödemelerde Tevkifat Uygulaması

Yasal düzenleme

MADDE 2- (1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü, 96 ncı, 97 nci, 98 inci ve 119 uncu maddeleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci, 30 uncu ve 31 inci maddeleri ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 149 ve mükerrer 257 nci maddelerinde sırasıyla aşağıdaki hükümler yer almaktadır.

- 193 sayılı Kanunda;

a) “Madde 94- Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

...

19. 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden,

20. Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden,

%25 vergi tevkifatı yapılır.

...

Cumhurbaşkanı, bu maddede yer alan tevkifat nispetini, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki;

...

(19) ve (20) numaralı bentler kapsamındaki vergi kesintisine tabi ödemeler için faaliyet konuları, ödeme türleri, sektörler, iş grupları ve iş neveleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte,

Farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

...”

b) “Madde 96- Vergi tevkifatı, 94 üncü madde kapsamına giren nakten veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimi, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder.

Vergi tevkifatı, ücretler dışında kalan ödemelerde gayrisafi tutarlar üzerinden yapılır. Kesilmesi gereken verginin ödemeyi yapan tarafından üstlenilmesi halinde bu vergi, bilfiil ödenen miktar ile ödemeyi yapanın yüklediği verginin toplamı üzerinden hesaplanır.”,

c) “Madde 97- ... 94 üncü maddede yazılı ödemelerden yapılan vergi tevkifatı, vergi kesenin kayıt ve hesaplarında ayrıca gösterilir...”,

ç) “Madde 98- 94 üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmüçüncü (115 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile belirlenen yirmialtıncı) günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar...”,

d) “Madde 119- 94 üncü madde gereğince yapılan vergi tevkifatı, vergi kesenler tarafından beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar bağlı buldukları vergi dairesine yatırılır...”,

- 5520 sayılı Kanunda;

a) “Madde 15- (1) Kamu idare ve kuruluşları, iktisadî kamu kuruluşları, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler; kurumlara avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben yaptıkları aşağıdaki ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben %15 oranında kesinti yapmak zorundadırlar:

...

h) 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden.

i) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.

...

(4) Cumhurbaşkanı, bu maddede belirtilen vergi kesintisi oranlarını, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye, kurumlar vergisi oranına kadar yükseltmeye

..., birinci fıkranın; (h) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibarıyla, (i) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkilidir.

...

(5) Bu madde gereğince vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar, bu vergileri ödeme veya tahakkukun yapıldığı yer itibarıyla bağlı oldukları vergi dairesine, vergilendirme dönemini izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile bildirmeye mecburdurlar. Gelir Vergisi Kanununda belirlenen usûl ve esaslar, bu maddeye göre verilecek muhtasar beyannameler hakkında da uygulanır...

(6) Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimi, kesintiye tâbi kazanç ve iratları ödeyenleri hak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder.

(7) Yapılacak vergi kesintisinde kazanç ve iratlar gayrisafi tutarları üzerinden dikkate alınır. Kesilmesi gereken verginin ödemeyi yapan tarafından üstlenilmesi halinde vergi kesintisi, ödenen tutar ile ödemeyi yapanın yüklediği verginin toplamı üzerinden hesaplanır.

(8) Bu maddede belirtilen ödemelerden yapılan vergi kesintisi, kesinti yapanların kayıt ve hesaplarında ayrıca gösterilir.”,

b) “Madde 30- (1) Dar mükellefiyete tâbi kurumların aşağıdaki kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır:

...

e) 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden.

f) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunanlardan mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.

...

(8) Cumhurbaşkanı yukarıdaki fıkralarda belirtilen vergi kesintisi oranlarını, gelir unsurları veya faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı belirlemeye, sifıra kadar indirmeye veya yukarıdaki fıkralarda belirtilen oranın bir katına kadar artırmaya; ...birinci fıkranın; (e) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve

ödeme türleri itibarıyla, (f) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkilidir.

...”

c) “Madde 31- Kanununun 30 uncu maddesi gereğince vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar, bu vergileri ödeme veya tahakkukun yapıldığı yer itibarıyla bağlı oldukları vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirmek zorundadırlar. Muhtasar beyanname konusunda Gelir Vergisi Kanununda belirlenen usul ve esaslar, bu maddeye göre verilecek muhtasar beyannameler hakkında da uygulanır.”

- 213 sayılı Kanunda;

a) “Madde 149- Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar.”

b) “Mükerrer Madde 257- Maliye Bakanlığı;

....

4. Bu Kanununun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları kullanılmak suretiyle internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesine, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye, standart belirlemeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler ile bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluk veya standartları beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler veya bilgi ve işlem çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulatmaya ya da belirlemeye,

....

yetkilidir. ...”

(2) 7524 sayılı Kanunla yapılan ve bu Tebliğ konusuna giren söz konusu düzenlemelerin yürürlük tarihi 1/1/2025 olarak belirlenmiştir.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,

b) Elektronik ticaret: Fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyeti,

c) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret pazar yerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcıyı,

ç) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret pazar yerinde ya da kendine ait elektronik ticaret ortamında mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapan ya da sipariş alan hizmet sağlayıcıyı,

d) Elektronik ticaret ortamı: Elektronik ticaret faaliyetinde bulunulan internet sitesi, mobil site veya mobil uygulama gibi platformları,

e) Elektronik ticaret pazar yeri: Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının aracılık hizmetlerini sunduğu elektronik ticaret ortamını,

f) Hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret faaliyetinde bulunan gerçek ya da tüzel kişileri, ifade eder.

(2) Birinci fıkrada yer alan tanımlarla ilgili 6563 sayılı Kanunda değişiklik yapılması durumunda tanımlar değiştirilmiş şekliyle geçerli olacaktır.

Tevkifat yükümlülüğünün mahiyeti ve kapsamı

MADDE 4- (1) 193 sayılı Kanununun 94 üncü, 5520 sayılı Kanununun 15 ve 30 uncu maddelerinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşlarca yapılan ve bu maddelerde belirtilen ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin gelir veya kurumlar vergisine mahsuben, gelir vergisinde %25, kurumlar vergisinde %15 oranında vergi tevkifatı yapılması öngörülmüştür. Söz konusu maddelerde yer alan yetkiler kapsamında Bakanlar Kurulu/Cumhurbaşkanı Kararları ile belirlenen muhtelif tevkifat oranları uygulanmaktadır.

(2) Vergi tevkifatı, tevkifat kapsamına giren nakden veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Hesaben ödeme, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade etmekte olup, vergi tevkifatı, ücretler dışında kalan ödemelerde gayrisafi tutarlar üzerinden yapılmaktadır.

(3) Vergi tevkifatı yapanlar, yaptıkları vergi tevkifatını kayıt ve hesaplarında ayrıca göstereceklerdir.

(4) Vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri; 193 sayılı Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerinde yer alan esaslar çerçevesinde ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye ve bağlı bulunan vergi dairesine yatırmaya mecburdurlar.

(5) Anılan maddelerde 7524 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, 6563 sayılı Kanun kapsamındaki faaliyetleri nedeniyle hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler üzerinden sorumlu sıfatı ile gelir ve kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla yükümlü kılınmışlardır.

(6) Türkiye'deki iş yeri veya daimi temsilcileri vasıtasıyla faaliyet gösteren dar mükellef kurumlar, kurumlar vergisi mükellefi olup bunların kazançları Türkiye'de kurumlar vergisine tabi tutulmaktadır. Bu nedenle, söz konusu mükelleflerin hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcı olması durumunda, bunlara yapılan ve düzenleme kapsamında olan ödemelerden de 5520 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi uyarınca kurumlar vergisi tevkifatı yapılacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elektronik Ticaret Kapsamında Tevkif Edilecek Verginin Matrahı, Beyanı ve Ödenmesi

Tevkif edilecek verginin matrahının belirlenmesi, beyanı ve ödenmesi

MADDE 5- (1) Aracı hizmet sağlayıcılarının ya da elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, 6563 sayılı Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler üzerinden yapılacak tevkifatlarda, tevkifat matrahını;

a) Hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıları tarafından gerçekleştirilen mal satışı ve hizmet ifalarına ilişkin katma değer vergisi hariç ürün satış ve hizmet bedeli ile

b) Aracı hizmet sağlayıcılarının ya da elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, ödül ve prim gibi adlar altında hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına sağladıkları menfaatler, oluşturacaktır.

(2) Aracı hizmet sağlayıcıları ya da elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından, hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına birinci fıkra kapsamında yapılacak ödemelerin gayrisafi tutarı üzerinden, 193 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi kapsamında tevkifat yapılacaktır. Katma değer vergisi ve konaklama vergisi tevkifat matrahına dahil edilmeyecektir.

Taraflar arasında yapılan sözleşmeler kapsamında, komisyon ücreti, kargo bedeli, hizmet bedeli, banka komisyon ücretleri gibi adlarla hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yansıtılan bedellerin, mal veya hizmet bedeli olarak tahsil edilen tutardan düşülerek hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya ödenmesi tevkifat matrahını etkilemeyecek, mal ve hizmet bedelinin katma değer vergisi ve konaklama vergisi hariç tutarı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

(3) Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından, aynı vergilendirme dönemi içinde, tevkif edilen verginin vergi dairesine beyan edilmesinden önce ürünün ve bedelinin iade edilmiş olması durumunda aracı hizmet sağlayıcıları ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının kayıtlarında gerekli düzeltme işlemi yapılabilecektir.

Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından, tevkif edilen vergi, vergi dairesine beyan edildikten sonra ürünün ve bedelin iade edilmesi durumunda ise aracı hizmet sağlayıcıları ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının kayıtlarında ve muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde düzeltme yapılmayacaktır. Bu durumda tevkif edilen verginin iadesi hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcı mükellef tarafından verilen yıllık gelir/kurumlar vergisi ya da geçici vergi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir/kurumlar vergisinden mahsup edilecektir.

(4) Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapmak ve 193 sayılı Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerindeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür.

(5) Bu kapsamda bir ay içinde yapılan ödemeler ve bu ödemeler üzerinden yapılan tevkifat tutarları, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi eki "tevkifata tabi ödemelere ait bildirim (ücret ve ücret sayılan ödemeler hariç)" tablosu ile tevkifat yapılan toplam mükellef sayısı, toplam tevkifat matrahı ve yapılan toplam tevkifat tutarı bilgisini içerecek şekilde bildirilecektir.

Diğer taraftan, tevkifat yapılan her bir mükellefe ilişkin bilgiler, Gelir İdaresi Başkanlığının Bilgi Transfer Sistemi (BTRANS) üzerinden yayımlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden aylık olarak ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilecektir.

(6) Tevkifat oranı, 21/12/2024 tarihli ve 9284 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile %1 olarak belirlenmiştir.

Örnek 1: Hazır giyim sektöründe faaliyette bulunan hizmet sağlayıcı (A) Ltd. Şti. elektronik ticaret pazar yerinde mal ve hizmetlerinin teminine ve sipariş verilmesine yönelik elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş. ile sözleşme yapmıştır. Sözleşmede, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş. tarafından tasarrufuna geçen ürün bedellerinin toplamı üzerinden (KDV dahil) %5 oranında komisyon ücreti tahsil edildikten sonra kalan tutarın hizmet sağlayıcı (A) Ltd. Şti.'ne aktarılacağı yönünde hüküm bulunmaktadır.

(A) Ltd. Şti., (B) A.Ş. aracılığıyla elektronik ticaret pazar yerinde muhtelif müşterilere 2025 yılı Şubat ayında (400.000+40.000 KDV=) 440.000 TL tutarında giyim eşyası satışı yapmış ve satışı ilişkin tahsilatlar elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş. aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Sözleşme kapsamında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş.'nin tahsil edeceği komisyon ücretini, (A) Ltd. Şti.'ne yapacağı ödemeden mahsup etmesi tevkifat matrahını etkilemeyecektir.

Bu durumda tevkif edilecek vergi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

(A)- KDV Dahil Ürün Satış Bedeli	440.000 TL
(B)- KDV Hariç Ürün Satış Bedeli (440.000 /1,10)	400.000 TL
(C)- Tevkifat Matrahı (B)	400.000 TL
(Ç)- Tevkifat Tutarı [(C) x Tevkifat oranı (%1)]	4.000 TL

(B) A.Ş., bu şekilde hesaplanan tevkifat matrahı üzerinden Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca tevkif ettiği vergiyi, tevkifatın gerçekleştiği aya ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 193 sayılı Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerindeki esaslar çerçevesinde bağlı olduğu vergi dairesine beyan edip ödeyecektir.

Örnek 2: Gerçek usulde ticari kazanç mükellefi restoran işletmecisi mükellef (C), elektronik ticaret pazar yerinde mal ve hizmetlerinin teminine ve sipariş verilmesine yönelik elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (D) A.Ş. ile sözleşme yapmıştır. Sözleşmede, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (D) A.Ş. tarafından tasarrufuna geçen her bir sipariş bedeli (KDV dahil) üzerinden %2 oranında komisyon ücreti tahsil edildikten sonra kalan tutarın mükellef (C)'ye haftada bir kez ödeneceği yönünde hüküm bulunmaktadır.

Mükellef (C) tarafından, (D) A.Ş.'nin elektronik ticaret pazar yeri aracılığı ile bir hafta içinde KDV dahil 33.000 TL tutarında yemek satışı gerçekleştirilmiş ve bu siparişlere ilişkin müşteriler tarafından yapılan ödemeler (D) A.Ş. aracılığıyla tahsil edilmiştir.

Bu durumda tevkif edilecek vergi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

(A)- KDV Dahil Ürün Satış Bedeli	33.000 TL
(B)- KDV Hariç Ürün Satış Bedeli (33.000/1,10)	30.000 TL
(C)- Tevkifat Matrahı (B)	30.000 TL
(Ç)- Tevkifat Tutarı [(C) x Tevkifat oranı (%1)]	300 TL

(D) A.Ş., bu şekilde hesaplanan tevkifat matrahı üzerinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (19) numaralı bendi uyarınca tevkifat yapacak ve tevkif ettiği vergiyi, ilgili olduğu aya ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 193 sayılı Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerindeki esaslar çerçevesinde bağlı olduğu vergi dairesine beyan edip ödeyecektir.

Örnek 3: Otel işletmeciliği faaliyetiyle iştigal eden hizmet sağlayıcı (E) A.Ş., kendisine ait otelin odalarının satışı için yurt içinde faaliyet gösteren otellerin satış ve pazarlamasını elektronik ticaret ortamında gerçekleştiren aracı hizmet sağlayıcı (F) A.Ş. ile sözleşme imzalamıştır. Sözleşmeye göre, aracı hizmet sağlayıcı (F) A.Ş., tasarrufuna geçen konaklama vergisi ve KDV dahil hizmet bedelinin toplamı üzerinden komisyon ücretini tahsil ettikten sonra kalan tutarı hizmet sağlayıcı (E) A.Ş.'ye aktarmaktadır.

Hizmet sağlayıcı (E) A.Ş., aracı hizmet sağlayıcı (F) A.Ş. aracılığıyla vergiler dahil 224.000 TL tutarında oda satışı yapmış olup bu satışlara ilişkin müşteriler tarafından yapılan ödemeler (F) A.Ş. aracılığıyla tahsil edilmiştir.

Bu durumda tevkif edilecek vergi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

(A)- KDV ve Konaklama Vergisi Dahil Hizmet Bedeli	224.000 TL
(B)- KDV	20.000 TL
(C)- Konaklama Vergisi	4.000 TL
(Ç)- Vergiler Hariç Hizmet Bedeli (A) - (B+C)	200.000 TL
(D)- Tevkifat Matrahı (Ç)	200.000 TL
(E)- Tevkifat Tutarı [(D)x Tevkifat oranı (%1)]	2.000 TL

(F) A.Ş., bu şekilde hesaplanan tevkifat matrahı üzerinden Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca tevkif edeceği vergiyi tevkifatın gerçekleştiği aya ilişkin muhtasar ve prim hizmet

beyannamesi ile 193 sayılı Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerindeki esaslar çerçevesinde bağlı olduğu vergi dairesine beyan edip ödeyecektir.

Örnek 4: Küçük ev aletlerinin alım satımı faaliyetinde bulunan (G) Ltd. Şti., elektronik ticaret pazar yerinde mal ve hizmetlerinin teminine ve sipariş verilmesine yönelik elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (H) A.Ş. ile sözleşme yapmıştır.

Yapılan sözleşmede, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (H) A.Ş. tarafından her bir sipariş bedeli (KDV dahil) üzerinden %3 oranında komisyon ücreti alınacağı, elektronik ticaret hizmet sağlayıcı olan (G) Ltd. Şti.'ne haftada bir kez olmak üzere Perşembe günleri ödeme yapılacağı, komisyon bedelinin ödenecek tutardan mahsup edileceği, müşterinin ürünü iade etmesi durumunda iade bedelinin elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı tarafından müşteriye ödeneceği ve iade bedelinin elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ödemelerinden mahsup edileceği, yönünde hükümler bulunmaktadır.

Elektronik ticaret pazar yerinde 10/2/2025 tarihinde satışı gerçekleştirilen tost makinesi, müşteriye 11/2/2025 tarihinde teslim edilmiştir. Ürün bedeli, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (H) A.Ş. tarafından düzenleme kapsamında tevkifat yapıldıktan ve hesaplanan komisyon ücreti (KDV dahil) düşüldükten sonra 13/2/2025 tarihinde (G) Ltd. Şti.'ne aktarılmıştır. Müşteri, ürünü 18/2/2025 tarihinde iade etmiştir.

Ödeme ve tevkifat Şubat 2025 vergilendirme döneminde gerçekleşmiş ve tevkif edilen vergi henüz vergi dairesine beyan edilmemiştir.

Bu durumda, tevkif edilen vergi, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile vergi dairesine beyan edilmeden önce ürünün ve bedelinin iade edilmiş olması nedeniyle gerekli düzeltme işlemi (H) A.Ş.'nin kayıtlarında yapılabilecektir.

Söz konusu iade işleminin, tevkif edilen vergi beyan edildikten sonra yapılmış olması durumunda ise (H) A.Ş. tarafından herhangi bir işlem yapılmayacak, ödenen bu vergi, (G) Ltd. Şti. tarafından geçici ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tevkifat Yapılmayacak Ödemeler, Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu ve İadesi

Tevkifat yapılmayacak ödemeler

MADDE 6- (1) Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından elektronik ticaret ortamında faaliyette bulunan ve ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle vergi mükellefiyeti bulunmayanlara, 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında vergiden muaf esnafa, ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler ile 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında faaliyette bulunan mükelleflere, istisnaya konu faaliyetleri nedeniyle yapılan ödemeler üzerinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (19) numaralı bendi kapsamında tevkifat yapılmayacaktır.

(2) Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, elektronik ticaret ortamında faaliyette bulunanların ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle vergi mükellefiyetinin bulunmadığı, 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi uyarınca vergiden muaf esnaf kapsamında olduğu, kazançlarının basit usulde tespit edildiği veya kazançlarının 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirildiği yönünde kendilerine sunulan belgeleri (mükellefiyet durumunu gösterir belge, Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi, 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında verilmiş istisna belgesi) esas alarak işlem yapacak ve bu şahıslara yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapmayacaktır. Mükellefiyet durumlarının Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerinden sorgulanabilmesi durumunda mükelleflerden ayrıca bilgi ve belge istenilmeyecektir.

(3) Ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle vergi mükellefiyeti bulunmakla birlikte mükelleflerin bu faaliyetleri ile ilgili olmayan zati giyim ve ev eşyası gibi satışlarına ilişkin ödemeler üzerinden tevkifat yapılmayacaktır.

(4) Ödeme yapılanların mükellefiyet durumlarının ve yapılan ödemenin tevkifat kapsamında olup olmadığının kesin olarak tespit edilememesi halinde, yapılan ödemelerden tevkifat yapılacak ve tevkif edilen vergi vergi dairesine beyan edilerek ödenecektir. Bu durumda, tevkifat yapılan kişinin, tevkifat yapılmayacak mükellefler kapsamında olduğunu veya tevkifat yapılan ödemenin tevkifat kapsamında olmadığını belirten bir dilekçe ile vergi dairesine başvurması mümkün olup, gerekli kontroller yapılmak suretiyle tevkif edilerek vergi dairesine ödenen vergiler, yersiz ödenen vergiler kapsamında 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan düzenlemeler uyarınca iadeye konu edilebilecektir.

(5) Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, bu maddede belirtilen kişilere yaptıkları ödemelere ilişkin bilgiler, BTRANS üzerinden yayımlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden aylık olarak ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilecektir.

Örnek 5: Ticari, zirai ve mesleki kazancı yönünden mükellefiyet kaydı bulunmayan (I), kendi evinde var olan koltuk takımını satmak üzere ikinci el eşyaların alım satımına aracılık eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (S) A.Ş.'nin sunduğu elektronik ticaret ortamında üyelik oluşturmuş, vergi mükellefiyetinin bulunmadığına yönelik belge ibraz ederek söz konusu ticaret ortamında ikinci el koltuk takımını satmış ve satışa ilişkin ödeme elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı aracılığıyla tahsil edilmiştir.

Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (S) A.Ş., anlaşılan sürede (I)'nin banka hesabına komisyon bedeli düşüldükten sonra kalan tutarı aktarmıştır. Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (S) A.Ş., (I)'ya aktarmış olduğu bu tutar üzerinden (I)'nin vergi mükellefi olmaması nedeniyle 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (19) numaralı bendi kapsamında tevkifat yapmayacaktır.

Ancak, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (S) A.Ş. tarafından, sözleşme sırasında mükellefiyet kaydı bulunmayan (I)'ya yaptığı ödemeye ilişkin bilgileri, BTRANS üzerinden yayımlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilecektir.

Diğer taraftan, (I)'nın ticari, zirai ve mesleki kazancı yönünden mükellefiyet kaydı bulunduğu durumda da evinde var olan koltuk takımının ikinci el eşya olarak satılması nedeniyle, satış işlemi ticari, zirai ve mesleki kazançlarıyla ilgili olmadığından, (I)'ya yapılan ödemeden tevkifat yapılmayacaktır.

Örnek 6: Akıllı telefon ve tablet gibi mobil cihazlar için oyun geliştiren mükellef (J), geliştirdiği oyunu Türkiye'de faaliyette bulunan elektronik uygulama ve satış platformu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (K) A.Ş. aracılığıyla satmak üzere platformla sözleşme yapmıştır.

Mükellef (J), 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesinde yer alan istisnadan yararlanmakta olup sözleşme yapılırken istisna belgesini platforma ibraz etmiştir.

Mükellef (J)'nin, sosyal içerik üreticiliği, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden sunulan hizmetler ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnası düzenlemesi kapsamında bu faaliyetlerinden elde ettiği hasılat üzerinden bankalar tarafından %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağından, oyun satışından elde edilen gelirlerin mükellef (J)'nin istisna kapsamında bildirdiği banka hesabına aktarılması sırasında aracı (K) A.Ş. tarafından 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (19) numaralı bendi kapsamında ayrıca tevkifat yapılmayacaktır.

Ancak, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (K) A.Ş., sözleşme sırasında 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesinde yer alan istisnadan yararlandığı yönünde belge ibraz eden (J)'ye yaptığı ödemeye ilişkin bilgileri, BTRANS üzerinden yayımlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirecektir.

(6) Mal ve hizmet satışına ilişkin siparişlerin aracı hizmet sağlayıcıları veya elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları aracılığı ile verildiği ancak ödemelerin hizmet sağlayıcıları veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına ait EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanılarak veya nakit olarak kapıda ödeme seçeneği ile gerçekleştirildiği durumlarda, bu ödemeler üzerinden aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının tevkifat yapma yükümlülüğü olmayacaktır.

Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, ödemeye aracılık yapmamasına rağmen bu fıkra kapsamındaki kişilerin mal ve hizmet satışına ilişkin bilgileri, BTRANS üzerinden yayımlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden aylık olarak ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirecektir.

Örnek 7: Market işletmeciliği faaliyetinde bulunan elektronik ticaret hizmet sağlayıcı (L) Ltd. Şti., elektronik ticaret ortamında ürün siparişi hizmeti sunan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (M) A.Ş.'nin elektronik ticaret pazar yeri üzerinden sipariş olarak ürün satışı gerçekleştirmekte ve kapıda ödeme seçeneğiyle yapılan satışlarda kendisine ait EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanılmaktadır.

(M) A.Ş.'nin kapıda ödeme seçeneğiyle aldığı sipariş için (L) Ltd. Şti.'nin kendisine ait EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz ile tahsil ettiği ürün bedelleri üzerinden (M) A.Ş. tarafından 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca tevkifat yapılması söz konusu olmayacaktır.

Ancak, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (M) A.Ş., (L) Ltd. Şti.'nin mal ve hizmet satışına ilişkin bilgileri, BTRANS üzerinden yayımlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirecektir.

Örnek 8: Otel işletmeciliği faaliyetiyle işgal eden hizmet sağlayıcı (N) A.Ş., kendisine ait otelin odalarının satışı için yurt içinde faaliyet gösteren otellerin satış ve pazarlamasını elektronik ticaret ortamında gerçekleştiren aracı hizmet sağlayıcı (O) A.Ş. ile sözleşme imzalamıştır. (O) A.Ş. de söz konusu satış ve pazarlama hizmetlerine aracılık edilmesine ilişkin aracı hizmet sağlayıcı (T) A.Ş. ile sözleşme imzalamıştır.

SAMANCI

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Kep : samanciymm@hs01.kep.tr
info@samanciymm.com.tr
www.samanciymm.com.tr

Adres: Musalla Bağları Mahallesi Ruhi Bağdadi
Sokak No: 6 / 3 Selçuklu / KONYA
Tel : 0 – 332 – 302 32 00
Mersis No : 0742114313400001
Konya Ticaret Sicil Müdürlüğü – 70284
Selçuk Vergi Dairesi – 7421143134

Aracı hizmet sağlayıcı (T) A.Ş., KDV ve konaklama vergisi dahil 560.000 TL’lik konaklama hizmeti satışı yapmış ve kendi komisyon ücretini düşerek kalan tutarı aracı hizmet sağlayıcı (O) A.Ş.’ye ödemiştir. (O) A.Ş. de kendi komisyon ücretini düşerek kalan tutarı hizmet sağlayıcı (N) A.Ş.’ye ödemiştir.

Bu durumda, aracı hizmet sağlayıcı (T) A.Ş. tarafından aracı hizmet sağlayıcı (O) A.Ş.’ye aktarılan ödeme üzerinden tevkifat yapılmayacak, (O) A.Ş. (N) A.Ş.’ye ödeme yaparken KDV ve konaklama vergisi hariç 500.000 TL üzerinden tevkifat yapacaktır.

(7) 2024 yılında gerçekleşen mal ve hizmet satışlarına ilişkin ödemelerin, hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına 2025 yılı Ocak ayında yapılması durumunda, bu ödemeler üzerinden tevkifat yapılmayacaktır.

Tevkif edilen vergilerin mahsubu ve iadesi

MADDE 7- (1) Tevkif edilen vergiler, elektronik ticaret hizmet sağlayıcı ve hizmet sağlayıcı mükellef tarafından geçici vergi ve yıllık gelir/kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir/kurumlar vergisinden mahsup edilebilecek ve varsa yıllık beyannamelerde mahsup edilemeyen tutarlar, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan düzenlemeler kapsamında iadeye konu edilebilecektir.

(2) Ticari kazanç yönünden gelirin elde edilmesi tahakkuk ve dönemsellik esasına bağlı olduğundan elde edilen mal ve hizmet gelirlerinin kazançta dahil edilmesi gereken dönemler ile tevkifat dönemleri arasında farklılıklar oluşması halinde söz konusu tevkifatların kazancın dahil edildiği geçici ve yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde mahsup edilmesi gerekmektedir.

İlgili geçici vergi döneminde mahsuba konu edilemeyen tevkifat tutarlarının, aynı yıl içerisinde izleyen geçici vergi dönemlerinde mahsup edilmesi mümkündür.

Örnek 9: Tekstil ürünleri üretim ve satış faaliyetinde bulunan hizmet sağlayıcı (P) A.Ş., elektronik ticaret pazar yerinde mal ve hizmetlerinin teminine ve sipariş verilmesine yönelik elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (R) A.Ş. ile sözleşme yapmıştır.

2025 yılı Aralık ayında yapılan satışlara ilişkin ödemelerin (P) A.Ş.’ye 10/1/2026 tarihinde yapılması durumunda, tevkifatın Ocak ayında yapılması ve bu aya ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir. Ancak, (P) A.Ş.’nin Aralık ayına ilişkin satış hasılatının 2025 yılı kurum kazancına dahil edilmesi gerektiğinden, bu hasılatla ilişkin tevkifat tutarı, 2025 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle ödenmesi gereken vergiden mahsup edilecektir.

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.